

Yfirlýsing Fjármálaeftirlitsins og Nasdaq Iceland

um samstarf við framkvæmd eftirlitsverkefna og upplýsingamiðlun,

sbr. 2. mgr. 138. gr. laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007

1 Inngangur

Fjármálaeftirlitið og Kauphöll Íslands hf. („**Kauphöllin**“ eða „**Nasdaq Iceland**“) hafa átt með sér samstarf um framkvæmd eftirlits á verðbréfamarkaði og verkaskiptingu um langt skeið. Í yfirlýsingunni er kveðið á um ábyrgð Fjármálaeftirlitsins á eftirliti með framkvæmd laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007 („**vvl.**“), ábyrgð Kauphallarinnar við eftirlit með verðbréfamarkaði, forsendur eftirlits Kauphallarinnar, framkvæmd þess, verkaskipti Fjármálaeftirlitsins og Kauphallarinnar og fyrirkomulag upplýsingamiðlunar á milli umræddra aðila.

Vísað er til hvors aðila sem „aðili“ og saman er vísað til þeirra sem „aðilar“ í þessari yfirlýsingu.

1.1 Markmið

Meginmarkmið yfirlýsingarinnar er að tryggja áframhaldandi samstarf Fjármálaeftirlitsins og Kauphallarinnar í eftirlitsmálum og tryggja með þeim hætti:

- skilvirkni í rannsókn og meðferð eftirlitsmála,
- að ábyrgð hvors aðila og verkaskipting sé skýr,
- að tvíverknaði í eftirliti verði haldið í lágmarki,
- að miðlun upplýsinga á milli aðila verði greið og
- að tryggð verði samræmd viðbrögð Fjármálaeftirlitsins og Kauphallarinnar þegar upp koma mál sem líkur eru til að hafi mikla þýðingu á fjármálamarkaði.

1.2 Ábyrgð

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með framkvæmd laga um verðbréfavíðskipti og reglna settra samkvæmt þeim, sbr. 1. mgr. 133. gr. vvl. Auk þess hefur Fjármálaeftirlitið eftirlit með því að starfsemi kauphalla sé í samræmi við lög um kauphallir nr.

110/2007 („khl.“), reglur eða reglugerðir settar samkvæmt þeim, svo og önnur fyrirmæli eða samþykktir sem um starfsemina gilda, sbr. 1. mgr. 31. gr. khl.

2 Forsendur eftirlits Kauphallarinnar

Kauphöllin rekur skipulegan verðbréfamarkað í skilningi laga nr. 110/2007 um kauphallir. Í lögum um kauphallir er kveðið á um að kauphöll skuli hafa eftirlit með því að markaðsaðilar starfi eftir lögum, reglum og samþykktum sem um viðskipti á skipulegum verðbréfamarkaði gilda og reka viðeigandi eftirlitskerfi með viðskiptum, sbr. 1. mgr. 21. gr. khl. Einnig kemur fram í 4. tl. 2. mgr. 10. gr. khl. að kauphöll skuli tryggja að viðskipti á markaðnum fari fram á heiðarlegan og sanngjarnan hátt og tryggja örugga framkvæmd fyrirmæla, m.a. með skýrum reglum. Í þeim tilgangi að uppfylla umrætt ákvæði khl. hefur Kauphöllin sett reglur sem gilda um viðskipti með fjármálagerninga í Kauphöllinni. Kauphöllin rekur einnig rafrænt eftirlitskerfi með viðskiptum í samræmi við kröfur 1. mgr. 21. gr. khl. og hefur eftirlit með því hvort framkvæmd viðskipta samræmist reglum Kauphallarinnar eða gefi til kynna að brotið hafi verið gegn ákvæðum laga eða reglna sem gilda um viðskipti á skipulegum verðbréfamarkaði. Í 1. mgr. 22. gr. khl. kemur fram að kauphöll skuli setja skýrar og gagnsæjar reglur um töku fjármálagerninga til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði. Einnig kemur fram í 3. mgr. 22. gr. khl. að kauphöll skuli reglulega fara yfir hvort fjármálagerningar uppfylli skilyrði fyrir töku til viðskipta. Þar segir loks að kauphöll skuli hafa eftirlit með að útgefendur verðbréfa, sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði, fylgi reglum um upplýsingaskyldu útgefenda og tryggja aðgang markaðsaðila að slíkum upplýsingum.

Með vísan til þeirrar skyldu sem á kauphöll hvílir skv. fyrrgreindum ákvæðum hefur Kauphöllin sett reglur fyrir útgefendur fjármálagerninga en þar eru sett fram skilyrði sem gilda um töku fjármálagerninga til viðskipta og viðvarandi upplýsingaskyldu útgefenda. Kauphöllin hefur virkt eftirlit með því að útgefendur uppfylli skilyrði laga og reglna fyrir töku fjármálagerninga til viðskipta og kröfur um upplýsingaskyldu útgefenda.

Í 1. mgr. 138. gr. vvl. kemur fram að Fjármálaeftirlitinu sé heimilt að fela skipulegum verðbréfamarkaði eftirlitsverkefni samkvæmt lögnum. Í 3. kafla þessarar yfirlýsingar eru tilgreind þau eftirlitsverkefni sem Fjármálaeftirlitið felur Kauphöllinni. Um er að ræða verkefni sem samræmast framangreindum eftirlitsskyldum Kauphallarinnar eins og þær eru tilgreindar í lögum um kauphallir.

3 Framkvæmd eftirlits Kauphallarinnar

Eftirlit Kauphallarinnar á grundvelli 138. gr. vvl. felur meðal annars í sér að:

- Kauphöllin hefur eftirlit með viðskiptum og tilboðafærslum í viðskiptakerfi Kauphallarinnar með hliðsjón af innherjasvikum og markaðsmisnotkun. Að auki hefur Kauphöllin eftir fremsta megni eftirlit með viðskiptum og tilboðafærslum sem gefa til kynna að bestu framkvæmd viðskiptafyrirmæla hafi ekki verið fylgt.
- Kauphöllin hefur eftirlit með upplýsingum sem útgefendur fjármálagerninga hafa birt opinberlega, auk upplýsinga í helstu fjölmiðlum með hliðsjón af upplýsingaskyldu, innherjasvikum og markaðsmisnotkun.

- Kauphöllin hefur eftirlit með flöggunartilkynningum með hliðsjón af upplýsingaskyldu útgefenda.
- Kauphöllin hefur eftirlit með tilkynningum um viðskipti innherja og fjárhagslega tengdra aðila sem útgefendum ber að birta opinberlega.

Greining á viðskiptum og viðskiptaháttum er framkvæmd með hliðsjón af upplýsingum sem aflað er við eftirlit með viðvarandi upplýsingaskyldu útgefanda, og öfugt.

Eftirlit Kauphallarinnar er framkvæmt sem næst rauntíma og mögulegt er. Að auki eru gerðar ítarlegri úttektir á liðnum atburðum og framkvæmdar greiningar eins og þörf er á hverju sinni.

Telji Kauphöllin ástæðu til við framkvæmd eftirlitsverkefna getur hún krafist upplýsinga frá kauphallaraðilum um kaupendur og seljendur í viðskiptum með fjármálagerninga sem teknir hafa verið til viðskipta á Aðalmarkaði Kauphallarinnar eða First North. Heimild Kauphallarinnar til þess að afla upplýsinga frá kauphallaraðilum um kaupendur og seljendur skal einnig ná til afleiðna sem tengjast fjármálagerningum sem teknir hafa verið til viðskipta á Aðalmarkaði Kauphallarinnar eða First North.

Að öðru leyti skal Kauphöllin fara með afgreiðslu mála í samræmi við það verklag sem getið er um í kafla 4.1, um afgreiðslu mála af hálfu Kauphallarinnar.

4 Verkaskipting Fjármálaeftirlitsins og Kauphallarinnar

4.1 Afgreiðsla mála af hálfu Kauphallarinnar

Í 2. mgr. 21. gr. khl. kemur fram að kauphöll beri að tilkynna Fjármálaeftirlitinu ef grunur eða vitneskja er um að brotið hafi verið gegn lögum, reglugerðum eða öðrum reglum sem gilda um viðskipti á skipulegum verðbréfamarkaði eða að brotið hafi verið gróflega eða ítrekað gegn reglum hennar. Kauphöllin gerir Fjármálaeftirlitinu viðvart beiti hún útgefendur fjármálagerninga eða kauphallaraðila viðurlögum. Nánari tilhögun á framkvæmd einstakra eftirlitsverkefna skal ákveðin á samráðsfundum aðila.

Verði Kauphöllin þess áskynja í framangreindu eftirliti að lög á verðbréfamarkaði kunni að hafa verið brotin upplýsir hún Fjármálaeftirlitið um slíkan grun.

Þegar brýnar ástæður eru til gerir Kauphöllin Fjármálaeftirlitinu viðvart óformlega án þess að athugun máls sé lokið af hálfu Kauphallarinnar, t.d. í málum er varða stóran hluta markaðarins eða þegar verulegar líkur eru á að reglur hafi verið brotnar.

Kauphöllin gerir Fjármálaeftirlitinu reglulega grein fyrir framkvæmd eftirlitsverkefna. Þar skal m.a. greint frá þeim tilvikum þar sem kallað hefur verið eftir upplýsingum um aðila að viðskiptum og frá afgreiðslu mála sem ekki hefur þótt ástæða til að greina Fjármálaeftirlitinu frá með formlegum hætti.

4.2 Lýsingar

Samkvæmt 134. gr. vvl. hefur Fjármálaeftirlitið eftirlit með almennu útboði og lýsingum. Fjármálaeftirlitið hefur einnig umsjón með staðfestingu á lýsingum, sbr. 2. mgr. 52. gr. vvl. Telji Fjármálaeftirlitið aðkomu Kauphallarinnar nauðsynlega í tilteknum málum vegna yfirferðar á lýsingum getur Fjármálaeftirlitið óskað eftir álit frá Kauphöllinni. Í þeim tilgangi skal Fjármálaeftirlitið veita Kauphöll aðgang að viðeigandi gögnum. Fulltrúar Fjármálaeftirlitsins og Kauphallarinnar skulu hafa samskipti eins oft og þörf krefur vegna þessara mála.

4.3 Stöðvun viðskipta tímabundið

Með vísan til 1. mgr. 24. gr. khl. er Kauphöllinni heimilt að stöðva tímabundið viðskipti með fjármálagerninga, uppfylli þeir ekki lengur kröfur sem gerðar eru til tóku til viðskipta eða ef útgefandi verðbréfa fylgir ekki reglum skipulegs verðbréfamarkaðar. Kauphöll skal tilkynna opinberlega um tímabundna stöðvun viðskipta og senda viðeigandi upplýsingar til Fjármálaeftirlitsins. Kauphöllin getur óskað eftir staðfestingu Fjármálaeftirlitsins á því hvort ákvörðunin skuli standa. Fjármálaeftirlitið kemur upplýsingum til viðeigandi eftirlitsaðila innan Evrópska efnahagssvæðisins. Með stöðvun viðskipta er átt hvort tveggja við stöðvun sjálfvirkar pörunar viðskipta í kerfi Kauphallarinnar sem og viðskipti sem eru framkvæmd utan kauphallar.

Fjármálaeftirlitið tekur ákvörðun um hvort opnað skuli fyrir viðskipti með fjármálagerninga á ný. Telji Kauphöllin að forsendur séu til staðar til að opna á ný fyrir viðskipti skal sú afstaða hennar borin undir Fjármálaeftirlitið til staðfestingar. Kauphöll skal tilkynna opinberlega um ákvörðun um að opna fyrir viðskipti með fjármálagerninga.

5 Fyrirkomulag upplýsingamiðlunar

Fjármálaeftirlitinu er heimilt að veita Kauphöllinni upplýsingar er varða ákveðin eftirlitsverkefni, sbr. 1. og 2. mgr. 138. gr. vvl. Eftirfarandi gildir um upplýsingamiðlun aðila:

Tilkynningar um viðskipti innherja

Fjármálaeftirlitið veitir Kauphöllinni aðgang að tilkynningum um viðskipti innherja til þess að Kauphöllin geti framkvæmt eftirlit sitt með skilvirkum hætti.

Aðgangur að upplýsingum úr eftirlitskerfi Kauphallarinnar

Kauphöllin veitir Fjármálaeftirlitinu upplýsingar úr eftirlitskerfi sínu eftir þörfum. Einnig getur Fjármálaeftirlitið óskað eftir því að fá aðgang að eftirlitskerfi Kauphallarinnar við rannsókn einstakra mála.

Upplýsingar í tengslum við yfirferð lýsinga

Telji Fjármálaeftirlitið aðkomu Kauphallarinnar nauðsynlega í tilteknum málum vegna yfirferðar á lýsingum getur Fjármálaeftirlitið óskað eftir álit frá Kauphöllinni. Í þeim tilgangi skal Fjármálaeftirlitið veita Kauphöll aðgang að viðeigandi gögnum.

Samráð í brýnum málum

Telji Fjármálaeftirlitið aðkomu Kauphallarinnar nauðsynlega í tilteknum málum vegna hagsmuna markaðarins mun viðeigandi upplýsingum verða komið á framfæri við Kauphöllina svo aðilar geti haft nauðsynlegt samráð um viðbrögð, t.d. ef taka þarf ákvörðun um hvort stöðva eigi viðskipti.

Niðurstöður Fjármálaeftirlitsins

Fjármálaeftirlitið veitir Kauphöllinni að jafnaði upplýsingar um niðurstöður athugana og rannsókna í málum sem varða þá þætti sem Kauphöllin hefur eftirlit með nema rannsóknarhagsmunir eða aðrar brýnar ástæður hindri slíka upplýsingagjöf. Með sama hætti upplýsir Fjármálaeftirlitið Kauphöllina ef grunur er um að ójafnræði hafi skapast um aðgang að verðmótandi upplýsingum og önnur þau atvik sem geta haft veruleg áhrif á markaði Kauphallarinnar.

Túlkun lagaákvæða

Telji Fjármálaeftirlitið ástæðu til að breyta túlkun lagaákvæða sem yfirlýsingin tekur til, eða ef sérstakar ástæður liggja að baki túlkun lagaákvæða, gerir Fjármálaeftirlitið Kauphöllinni grein fyrir þeim ástæðum og túlkuninni.

Þagnarskylda

Stjórnarmenn og starfsmenn aðila eru bundnir þagnarskyldu samkvæmt viðeigandi lögum um starfsemi aðilanna, sbr. 13. gr. khl. og 13. gr. laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Upplýsingar sem hvor aðili veitir hinum í tengslum við mál í athugun eru háðar þagnarskyldu. Einungis þeir starfsmenn Kauphallarinnar sem sinna eftirlitsverkefnum skulu hafa aðgang að trúnaðarupplýsingum sem Fjármálaeftirlitið veitir Kauphöllinni aðgang að í eftirlitsskyni. Þagnarskylduákvæði 13. gr. laganna gildir um meðferð slíkra upplýsinga hjá Kauphöllinni.

Upplýsingagjöf til fjölmiðla

Fjármálaeftirlitið og Kauphöllin leitast við að eiga opin og góð samskipti við fjölmiðla eftir því sem unnt er með tilliti til hagsmuna markaðarins af upplýsingagjöf, þagnarskylduákvæða í lögum og rannsóknarhagsmuna í einstökum málum. Upplýsingagjöf aðila til fjölmiðla tekur mið af stefnu Fjármálaeftirlitsins um gagnsæi. Í tilvikum sem varða hagsmuni beggja aðila, t.d. þegar um framsendingu mála frá Kauphöllinni til Fjármálaeftirlitsins er að ræða, hafa aðilar eðlilegt samráð um samskipti sín við fjölmiðla. Kauphöllin mótar eigin stefnu að því er varðar viðurlög við brotum útgefenda og kauphallaraðila á reglum hennar.

Samskipti aðila í tengslum við rannsókn mála

Fjármálaeftirlitið og Kauphöllin hafa með sér reglulega samstarfsfundi um málefni sem varða starfsemi þeirra. Á þeim fundum eru einstök eftirlitsmál tekin til umræðu eftir því sem þurfa þykir sem og nánari tilhögun á samstarfi aðila við eftirlit. Starfsmenn aðila sem ábyrgð bera á eftirliti með upplýsingagjöf útgefenda og framkvæmd viðskipta sitja fundina og eftir atvikum starfsmenn sem unnið hafa að athugun einstakra mála.

Tengiliðir hjá aðilum

Fjármálaeftirlitið: Páll Friðriksson.

Kauphöllin: Baldur Thorlacius og Magnús Kristinn Ásgeirsson.

Opinberar upplýsingar

Yfirlýsing þessi er birt á heimasíðum aðilanna.

Upplýsa skal um breytingar á yfirlýsingu þessari með hæfilegum fyrirvara að teknu tilliti til hagsmuna markaðarins.

Reykjavík, 15. apríl 2016

f.h. Fjármálaeftirlitsins

Unnur Gunnarsdóttir, forstjóri

f.h. Nasdaq Iceland

Páll Harðarson, forstjóri